

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plene a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 14 iunie 2018
SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi.	4 – 13
2.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 352-XVI din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova (<i>art. 4, 5, 6, 7, 9, 10², 13, 14, 18 ș.a.</i>). Nr. 74 din 01.03.2018	13 – 15 45 – 54
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție – art. 40, 42¹, 43; Codul muncii – art. 124, 124¹; Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale – art. 9, 10; Legea cu privire la statutul militarilor – art. 14; Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate – art. 50; Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat – art. 40; Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne – art. 40; Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare – art. 59</i>). Nr. 172 din 28.05.2018	15 – 28 45
4.	Dezbaterea și adoptarea în lectură finală a proiectului de Lege privind Concepția națională de dezvoltare a mass-media din Republica Moldova. Nr. 108 din 03.04.2018	28 – 29 40
5.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 38 din Codul	29 – 30 40 – 41

	<p>audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006.</p> <p>Nr. 154 din 16.05.2018</p>	
6.	<p>Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Mondială a Turismului (UNWTO) cu privire la organizarea celei de-a treia Conferințe Globale privind Turismul Vinicol a UNWTO.</p> <p>Nr. 192 din 07.06.2018</p>	30 – 33 41
7.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (<i>art. 27</i>).</p> <p>Nr. 291 din 27.09.2017</p>	33 – 34 41 – 42
8.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu privire la promovarea ocupării forței de muncă.</p> <p>Nr. 126 din 24.04.2018</p>	34 – 37 42 – 43
9.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 245-XVI din 21 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial (<i>art. 7, 11, 17, 20, 27 ș.a.</i>).</p> <p>Nr. 159 din 21.05.2018</p>	37 – 38 43 – 44
10.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr. 281 din 15 decembrie 2017 (<i>art. 1, Anexa nr. 1, Anexa nr. 2</i>).</p> <p>Nr. 166 din 24.05.2018</p>	38 44
11.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2018 nr. 280 din 15 decembrie 2017 (<i>art. 1, Anexa nr. 1, Anexa nr. 1.1., Anexa nr. 1.2., Anexa nr. 2</i>).</p> <p>Nr. 165 din 24.05.2018</p>	38 – 39 44

12.	<p>ORA ÎNTREBĂRILOR</p> <p>Adresarea întrebărilor:</p> <p>- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Guvernului Republicii Moldova, referitor la îndeplinirea prevederilor Memorandumului de înțelegere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, semnat la 23 noiembrie 2017.</p> <p>- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Ministerului Afacerilor Interne, referitor la rezultatele examinării cazului care a avut loc la piața agricolă din orașul Anenii Noi.</p>	55 55
13.	<p>DECLARAȚII</p> <p>Declarația domnului deputat Iurie Țap privind activitatea autorităților statului în vederea recuperării activelor bancare fraudate.</p>	56 – 58

Ședința începe la ora 10.11.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

... colegi,

Bună dimineața.

Vă rog frumos să vă luați locul, pentru a începe ședința plenului.

Vă rugăm frumos să vă luați locul.

Secretariatul,

Vă rugăm frumos să ne anunțați prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Bolea Vasile – deplasare, Lupu Marian – cerere, Ghilețchi Valeriu –

deplasare, Spatari Mihaela – cerere, Gutium Artur – cerere, Zotea-Durnea Alina – cerere, Ghimpu Mihai, Dudnic Corneliu.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Avem cvorumul, putem începe, înainte, însă, să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Dragi colegi,

Bună dimineața încă o dată.

Să începem ședința plenului de astăzi, 14 iunie. Și aș vrea să fac câteva anunțuri, înainte de a trece la discuții pe marginea ordinii de zi, și anume, în mod tradițional, noi facem unele anunțuri legate de zilele de naștere ale colegilor noștri. Și vreau să vă anunț că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi, și-a sărbătorit ziua de naștere colegul nostru Ion Casian. „La mulți ani”, felicitări și doar sănătate, și succese în tot ceea ce faceți. *(Aplauze.)*

La fel, în data de 14 iunie, astăzi, se celebrează Ziua Mondială a Donatorilor de Sânge, un eveniment în calendarul Organizației Mondiale a Sănătății. În fiecare an în această perioadă, începând din 14 iunie, sînt organizate diferite puncte de colectare a sîngelui. Știu că mai mulți colegi, astăzi, au mers deja de la 9.00 dimineața și au donat sânge, atît de importantă acțiune care, într-adevăr, este menită să salveze vieți omenești. Și este foarte important să fim alături mai ales și în această perioadă și nu contează funcția, nu contează poziția, nu contează rasa, culoarea, chiar nu contează atunci cînd este vorba despre viața și sănătatea oamenilor și mai ales printr-un gest frumos și nobil de a dona sânge.

Dragi colegi,

La ședința de data trecută au fost aprobate două subiecte de pe ordinea de zi, la care, bineînțeles, există și un supliment pentru perioada 14–22 iunie, supliment ca și proiect care a fost propus și este propus de Biroul permanent în ședința sa de ieri.

Pe lîngă cele care le aveți dumneavoastră ca și materiale repartizate și ordinea de zi propusă de Biroul permanent, mai sînt și două demersuri din partea fracțiunilor parlamentare și a grupurilor. Potrivit Regulamentului și articolului 46 anume din Regulamentul Parlamentului, aceste propuneri sînt și le voi lua pe rînd.

Colegii din Frațiunea Partidului Socialiștilor propun includerea în ordinea de zi a ședinței plenare de astăzi, 14 iunie, a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea anexei nr.1 la Codul fiscal, proiectul nr. 206 din 13 iunie 2018.

Vreau să vă anunț, dragi colegi, că proiectul abia ieri a intrat în Parlament, l-am repartizat colegilor din Comisia economie, buget și finanțe, care urmează să lucreze pe marginea acestui proiect de lege, de aceea vă întreb ...

Bineînțeles, vă dau posibilitatea să vă argumentați propunerea.

Domnule Golovatiuc,

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Da. Mulțumesc.

Господин Председатель,

Уважаемые коллеги,

Все мы являемся свидетелями невероятных событий, на моей памяти впервые Правительство в лице Министерства Экономики подает в суд на независимого регулятора ANRE и вердикт суда – не приостановить, а отменить решение ANRE.

Конечно, это неплохо, но мы две недели назад обращали внимание не то, что проблема не столько в цене, сколько в регламентирующих документах, в документах, которые регламентируют деятельность национального регулятора. И ситуация такова, что опять принято решение... через две недели опять будет принято решение о повышении цены, значит, надо что-то делать.

Правительство показало, в лице Министерства Экономики и в целом, свою, ну как бы помягче сказать, неспособность, неэффективность. Так давайте мы, депутаты, поможем.

Мы внесли этот проект, мы изучили калькуляцию, структуру цены и предлагаем, что можно сделать наиболее быстро, – это через акцизы.

Я напомним, что в восьмом, в девятом году акциз был 1800 лей на тонну бензина, сейчас это увеличилось практически в три раза.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Я ...

Domnul Andrian Candu:

Păi, o minută. A trecut deja o minută. Asta este o minută de argumentare.

Dați-mi voie să vă anunț, plenul Parlamentului, că nu există nici raportul comisiei, nu există nici avizul Guvernului. Luînd în considerare că

noi vorbim despre accize, taxe, tot ceea ce are impact asupra bugetului național, respectiv un astfel de subiect, prin vot, bineînțeles, poate fi pus pe ordinea de zi, dar procedural oricum pentru examinarea și dezbateră subiectului în esență ar trebui să mai îndeplinim unele proceduri.

Iată de ce ...

10 secunde, domnule Golovatiuc.

Vă rog.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Мы понимаем, что предложенный проект может и наверняка должен быть изменен, но концептуально мы должны что-то сделать в этой области. Мы предложили один из вариантов, он может и должен быть дополнен. Вот о чем речь.

Концептуально мы можем проголосовать. Нужно решение комиссии – давайте созовем это заседание комиссии, примем соответствующие решение и будем двигаться дальше как ответственные депутаты.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Văd că nu sînt alte opinii pe marginea acestui subiect, iată de ce îl voi supune votului pentru a fi introdus sau neintrodus pe ordinea de zi.

Cine este pentru ca acest subiect să fie introdus pe ordinea de zi, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și următorul subiect este propus de colegii din Frațiunea Partidului Comuniștilor, care propun ca în perioada 14–22 iunie, în această perioadă bisăptămînală, să fie introdus pe ordinea de zi proiectul de Lege nr. 69 din 1 martie 2018 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Vă rog frumos, doamnă Șupac, poftiți.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Acest proiect este înregistrat în data de 1 martie 2018 și, de fapt, noi propunem ca salariile lunare ale conducătorilor autorităților publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, de Guvern sau au un buget autonom, nu vor depăși 95 la sută din salariul lunar al persoanelor cu funcție de demnitate publică de competența cărora este numirea acestora.

În acest context, Frațiunea Partidului Comuniștilor se arată nedumerită de faptul că, de fapt, salariul lunar al directorului general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, domnul Tudor

Copaci, care de fiecare dată vine cu propuneri de a majora prețurile la carburanți, salariul lunar al acestuia este de aproape 60 mii de lei.

Ne pare straniu că Sergiu Cioclea, Guvernatorul Băncii Naționale, primește lunar câte 100 mii de lei sau câte aproape, stimați colegi, 3 500 de lei pe zi.

Ne pare straniu că, spre exemplu, directorul Autorității Aeronautice Civile, domnul Radu Bezniuc...

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, foarte puțin...

Doamna Inna Șupac:

... este remunerat lunar cu 68 mii de lei.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Șupac,

Încă zece secunde, vă rog frumos.

Doamna Inna Șupac:

... domnule Candu,

Vreau să vă atrag atenția că noi special propunem pentru perioada bisăptămînală, fiindcă am văzut că, din păcate, din 1 martie colegii din Guvern încă n-au reușit să facă aviz la acest proiect, nici comisia de profil, am înțeles că nu a reușit, nu a avut timp să dezbată acest proiect de lege. Și noi îi dăm posibilitatea în timpul acestei săptămîni să facă acest lucru și propunem pentru perioada bisăptămînală să fie inclus acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

La acest subiect, domnul Carp.

Și domnule Mudreac,

La acest subiect vreți să vă referiți? Nu.

La acest subiect?

Domnule Carp,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Noi, cu adevărat, purtăm responsabilitate de numirea în funcție a acestor persoane ca să ne reprezinte și totodată să ia deciziile corecte pentru populație. Noi vedem activitatea unora cum este și vedem că se judecă două instituții de stat, fac toată această paradă.

Și există o tradiție în mai multe state, unde persoanele angajate în funcții publice nu pot avea salarii mai mari decît ale celor care îi angajează

sau, cum este în Statele Unite, mai mare decît salariul Președintelui ș.a.m.d.

Deci noi în Republica Moldova avem o altă tradiție. Am văzut că am majorat salariile judecătorilor, care este efectul majorării acestor salarii deci noi vedem. Aproape ... bun, sînt, poate, la cineva și pozitiv, dar pozitiv doar pentru acei la care s-a majorat salariul, la unii. Sau dacă noi vedem majorările sau posibilitate să-și reglementeze singuri salariul și la ANRE, și în altă parte și vedem, iarăși, rezultatul: majorări, și parcă această justiție pe care o avem dă dreptate că au depășit atribuțiile de serviciu. Cum răspund ei?

Noi vom susține această inițiativă. Cu adevărat, nu trebuie să existe un salariu mai mare decît al celor care poartă responsabilitatea de numire a lor în funcție.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

La acest subiect, vă rog frumos, domnule Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Vă aduc aminte că deja am avut această inițiativă în Parlament. Cu părere de rău, a fost respinsă. Ideea însăși a acestor salarii este că acești oameni ar trebui să protejeze interesul public, ar trebui să facă tot posibilul pentru îmbunătățirea serviciilor: preț cît mai redus, preț cît mai adecvat pentru cetățeni. Iar în condițiile în care și ANRE-ul, și alte instituții nu mai reprezintă interesul public și deservesc doar agenții economici, și deservesc interesele private ale unor agenți economici, în aceste condiții, într-adevăr, lor trebuie de adus aminte că ei trebuie să servească interesul public și există, și sînt salarizați din banii publici.

Și de aceea noi, socialiștii, bineînțeles, susținem acest proiect de lege ca să plafonăm salariile la oamenii care au uitat pentru ce primesc aceste salarii.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Toți s-au pronunțat pe marginea acestui subiect. Am fost anunțat de Secretariatul Parlamentului că avizul Guvernului este negativ la acest proiect de lege, dar, oricum, bineînțeles, există o posibilitate să fie discutat în plenul Parlamentului.

Iată de ce, potrivit Regulamentului, propunerea a fost făcută, voi supune votului.

Cine este pentru a introduce pe ordinea de zi în perioada 14–22 iunie 2018 proiectul de Lege nr. 69 din 1 martie 2018, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vreau să rog colegii numărători să ne pună la dispoziție situația voturilor din... Inițial, haideți încă o dată să vedem care este prezența.

Domnule Sîrbu,

Mergeți puțin și dumneavoastră acolo, că după aia o să avem nevoie și de votul dumneavoastră probabil, ca să vă numere.

Haideți, inițial, prezența pe sectoare, vă rog frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 24.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 1 – 24.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 39.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 2 – 39.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 23.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3 – 23.

86 de deputați în sală. 44 de voturi vor fi necesare pentru ca acest subiect să fie introdus pe ordinea de zi.

Vă rog frumos, cine este pentru ca acest subiect să fie introdus pe ordinea de zi, să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 22.

Sectorul nr. 2 – 6.

– 13.

Domnul Andrian Candu:

41 de voturi sînt. Nu a fost susținut de majoritatea celor prezenți în sală.

Vă mulțumim foarte mult.

Subiectul respectiv nu este pus pe ordinea de zi.

Și, dragi colegi,

Luînd în considerare că nu sînt alte propuneri, vă supun votului. Vă rog frumos să votăm ordinea de zi ca atare.

Domnule Mudreac,

Vroiați ceva să ne spuneți în privința ordinii de zi, ceva din partea comisiei?

Vă rog frumos.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Referitor la proiectul nr. 329, comisia și eu, în calitate de președinte al comisiei, n-am făcut o solicitare față de Biroul permanent al Parlamentului de a fi inclus în ordinea de zi. La raport mai este de lucru, e un proiect destul de delicat.

De aceea se propune de a fi scos din ordinea de zi sau amînat pentru o altă bisăptămînală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Mudreac,

V-ați referit la proiectul nr. 329 care este pe săptămîna viitoare?

Domnul Mudreac... Mudreac.

Tehnicienii,

Vă rog frumos.

Domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Corect, domnule Președinte.

Eu nu știu cum a nimerit în ordinea de zi. Încă o dată repet, eu n-am făcut din numele comisiei careva demersuri față de Biroul permanent al Parlamentului, pentru că demersurile se fac în situația cînd ești pregătit ca să prezinți raportul. Asupra raportului este nevoie încă de lucrat. De aceea și este solicitarea de a fi transferat pentru o altă dată.

Domnul Andrian Candu:

Săptămîna viitoare n-o să fie gata raportul dacă voi deja în comisie ați discutat foarte mult?

Domnul Radu Mudreac:

Eu încerc să mai spun o dată. E un proiect destul de delicat și este nevoie...

Domnul Andrian Candu:

Am înțeles, dar el stă deja delicat de aproape un an de zile. De aceea... E din octombrie. De aceea, dacă cumva n-o să reușiți, noi o să revenim la acest subiect săptămîna viitoare.

Dar, bineînțeles, ați făcut propunerea, dați-mi voie să mă adresez și colegilor.

Dragi colegi,

Subiectul este pe săptămîna viitoare. Noi putem să mai revenim săptămîna viitoare încă o dată la acest subiect, inclusiv la Biroul permanent, inclusiv în plenul Parlamentului, dar propunerea din partea comisiei, nu din partea comisiei, de fapt, din partea președintelui comisiei, este să fie exclus de pe ordinea de zi acest subiect. Supun votului.

Cine este pentru, rog să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Dar revenim la acest subiect săptămîna viitoare.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Țap,

Vă rog frumos. Ceva de procedură?

Vă rog, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Domnule Președinte,

Pentru ședința plenului de data trecută Biroul permanent a aprobat raportul Procurorului General, mai bine zis Raportul Procuraturii Generale pentru anul 2017.

În anumite circumstanțe, lipsa Procurorului, a fost contramandată audierea acestui subiect.

În acest context, se propune includerea audierii acestui raport în ciclul bisăptămînal care este aprobat astăzi.

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze. Despre ce raport e vorba? Încă o dată.

Domnul Iurie Țap:

Domnule Președinte...

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze. Am...

Domnul Iurie Țap:

Se acceptă.

Spuneam despre faptul că Biroul permanent, acum două săptămîni, a aprobat, a propus plenului Parlamentului și plenul a votat audierea Raportului Procuraturii Generale, în conformitate cu Legea cu privire la Procuratură.

Din anumite motive, circumstanțe: lipsa Procurorului, concediul medical al acestuia, a fost contramandată audierea raportului. Pornind de la faptul...

Domnul Andrian Candu:

Da, am înțeles.

Domnul Iurie Țap:

... de la noua situație, solicităm să fie inclusă audierea acestui raport pentru ciclul bisăptămînal despre care vorbim acum.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Am înțeles. Da, ieri l-am văzut la televizor. Înseamnă că deja nu mai e în concediu medical. Bănuiesc.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi pe perioada bisăptămînală a raportului de activitate... (*Discuții.*)

Domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Noi, de fapt, l-am votat. Noi l-am ... pentru altă ședință.

De aceea cred că asta deja... El a fost votat.

Domnul Andrian Candu:

Bine. Am înțeles.

Secretariatul...

Domnul Iurie Țap:

Să luăm în considerare.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

... vă rugăm frumos să verificați cu Procuratura Generală cînd este domnul Procuror General în următoarele două săptămîni disponibil pentru

a veni și să fie reintrodus pe ordinea de zi potrivit deciziei Biroului permanent.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și în continuare, **se supune votului aprobarea ordinii de zi pentru perioada 14–22 iunie, precum a fost propus de Biroul permanent.** Rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Cine este pentru, rog frumos să aprobăm ordinea de zi.

Ea este aprobată.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și în continuare, să trecem atunci la subiectele care sînt pe ordinea de zi. Și un prim subiect care e pentru lectura a doua, **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 352 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, proiectul nr. 74 din 1 martie 2018, aflat în lectura a doua.**

Vă rugăm frumos, domnule Mudreac, să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Radu Mudreac:

Onorat Parlament,

Comisia mediu și dezvoltare regională...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Mudreac,

Numai puțin. Cer scuze. Colegii au solicitat să agreăm ora votului. Poate ar fi, într-adevăr, bine. Este 10.30. Haideți să încercăm la ora 13.00.

Vă rog frumos, domnule Mudreac.

Poftiți.

Domnul Radu Mudreac:

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 352 din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 74 din 01.03.2018, inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova.

Acest proiect de lege operează cu modificări și completări la Legea nr. 352 din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în vederea optimizării procedurii în domeniul activității turistice, și anume atribuirea funcției de elaborare a politicilor statului în domeniul turismului Ministerului Economiei și Infrastructurii; transmiterea funcției privind înregistrarea rutelor turistice; evidența și monitorizarea patrimoniului turistic; efectuarea clasificării și ținerea

registriului structurilor de primire turistică al Agenției Servicii Publice; abrogarea anumitor norme ce țin de funcționarea Consiliului Consultativ pentru Turism; pregătirea și perfecționarea continuă a cadrelor în domeniul turismului; obligația deținerii licenței pentru activitatea în domeniul turismului, precum și a certificatului care demonstrează înregistrarea întreprinderii sau organizației.

Proiectul de lege nominalizat a fost examinat și aprobat pentru prima lectură în ședința plenară a Parlamentului din 26 aprilie 2018.

Pentru lectura a doua, Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat obiecțiile și propunerile parvenite la proiect din partea domnului Simion Pleșca, deputat în Parlament, care sînt prezentate în sinteză ca anexă la raport.

Printre amendamentele înaintate menționăm propunerile de a exclude din tot textul legii noțiunea de „voucher turistic” care, după părerea autorului și a specialiștilor din industria turismului, va simplifica și eficientiza activitatea agenților economici din sfera respectivă.

De asemenea, se propune completarea legii cu un capitol nou „Turismul rural” în vederea susținerii și încurajării activității în domeniul turismului rural.

Urmare a prezentării proiectului de autor și dezbaterilor ulterioare, votul membrilor Comisiei mediu și dezvoltare regională s-a divizat – 4 contra 4. (*Rumoare în sală.*)

În consecință, decizia de examinare și adoptare a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 352 din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 74 din 01.03.2018 în lectura a doua rămîne la latitudinea Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dacă sînt întrebări... de fapt, sîntem în lectura a doua, dacă sînt subiecte legate de amendamente, rog frumos să vă expuneți.

Se pare că nimeni nu are nimic.

Iată de ce, domnule Mudreac, noi vă mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Mudreac.

Nu sînt întrebări, nu sînt subiecte de discutat.

Încheiem aici dezbaterile... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Poftim?

Cineva vrea să se expună?

Domnul Ciocan.

Tehnicienii,

Vă rugăm frumos, rîndul al treilea porniți microfoanele.

Domnule Ciocan,

Vă rugăm frumos să vă expuneți.

Domnule Mudreac,

Vă rog frumos să reveniți atunci la tribuna principală.

Domnul Iurie Ciocan – *director al Centrului de Implementare a Reformelor:*

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Parlament,

Rugăm să supuneți votului în plen aceste amendamente, pe motivul dezacordului autorului proiectului de lege cu amendamentele înaintate în cadrul examinării în lectura a doua.

Din punctul nostru de vedere, proiectul vine să reorganizeze două instituții ale statului prin comasarea și crearea unei instituții unice – Agenția pentru Investiții.

Proiectul propus ori amendamentele propuse la proiect țin de esența activității turistice și nu țin de proiectul de reorganizare a acestor instituții.

Noi, ca și autori ai acestui proiect, nu sîntem gata să susținem modificarea de esență a Legii privind activitatea turistică.

Probabil, aceste amendamente ar fi bine să se regăsească în corpul unei alte inițiative legislative care reglementează domeniul turistic în totalitatea sa și nu vizează strict reorganizarea instituțiilor. (*Gălăgie în sală.*)

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Se pare că a fost depășită ideea conceptului legii, se pare că.

Și iată de ce, domnule Mudreac, noi o să supunem votului amendamentele, într-adevăr, atunci cînd vom reveni la vot la ora 13.00.

Am să vă rog să le expuneți atunci la ora votului.

Noi ca de obicei, cum facem. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Nu facem acum, facem ca de obicei, cum facem, la ora 13.00.

Cu asta și vom începe, dacă vreți să fim foarte preciși.

În același timp, dați-mi voie să rugăm să fie prezentat al doilea proiect de lege de pe ordinea de zi, subiectul nr. 2, **proiectul de Lege pentru**

modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr. 172 din 28 mai 2018.

Vă rugăm frumos, doamnă Rusu, secretar de stat în domeniul asigurărilor sociale și medicale din Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, vă rugăm frumos să veniți la tribuna principală să prezentați acest proiect de lege.

Doamna Nelea Rusu – *secretar de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în domeniul asigurărilor sociale și medicale:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorat Plen,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, ce propune introducerea unui șir de amendamente în actele legislative ce reglementează activitatea militarilor sau funcționarilor cu statut special al organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, în scopul unificării și ajustării normelor privind indemnizațiile sociale la prevederile Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. (*Rumoare în sală.*)

Respectiv, proiectul a fost elaborat în vederea respectării principiilor fundamentale care stau la baza funcționării sistemului de asigurări sociale, și anume: principiul egalității și principiul contributivității, conform cărora drepturile de asigurări sociale sînt și se achită pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale.

Sau, începînd cu 1 ianuarie 2017, militarii care îndeplinesc serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemul penitenciar, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului sînt considerate persoane asigurate și achită 23% – partea de angajatori și 6% – partea datorată de către angajat sau salariat. Respectiv, sînt eligibile pentru a beneficia de toate prestațiile de asigurări sociale din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Țin să subliniez că proiectul de lege reprezintă o nouă etapă a prevederilor conceptului de reformare a sistemului de asigurări sociale, și anume: reducerea inechităților din sistemul de asigurări sociale și racordarea acestora la principiile de asigurări sociale, în vederea funcționării unui sistem echitabil, sustenabil, transparent, consolidare instituțională și aplicare uniformă a legislației. (*Gălăgie în sală.*)

În contextul celor menționate, stimați deputați, rog susținerea și aprobarea proiectului de lege menționat.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, întrebări în adresa raportorului.

Și prima intervenție – domnul Țurcan.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Țurcan:

Vă mulțumesc frumos.

Stimată doamnă raportor,

Noi, de fapt, așa preventiv am discutat cu dumneavoastră.

Dar, totuși, eu aș vrea să aud un răspuns foarte clar.

În caz dacă această lege va fi adoptată și la momentul aplicării, oare nu se va primi așa că angajații structurilor respective, inclusiv cei care sînt din aparatul auxiliar, deci situația lor va fi înrăutățită în sensul acela că ei vor primi mai puțin decît au primit conform prevederilor precedente?

Doamna Nelea Rusu:

Stimate domnule deputat,

Vreau să menționez că mecanismul, pe care noi îl propunem, privind calcularea indemnizațiilor, toate tipurile de indemnizații, atît de maternitate, cît și de creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, de paternitate, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă este foarte clar reglementată de Legea nr. 289 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. Și, respectiv, în dependență de care este întrebarea... la care indemnizație dumneavoastră vă referiți.

Fiindcă mecanismul este foarte clar determinat, depinde de salariul acestei persoane, de contribuția acesteia la sistemul de asigurări sociale și, ulterior, de calculul acestor prestații, iarăși, este foarte bine definit în legislație, inclusiv organele care le stabilesc. (*Rumoare în sală.*)

Dacă vorbim de indemnizația de maternitate, de paternitate, de creșterea copilului – de către Casa Națională de Asigurări Sociale, iar dacă vorbim de incapacitatea temporară de muncă – de către angajator.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Țurcan,

Vă rog frumos, dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc.

Eu, totuși, n-am primit răspuns.

Va fi situația lor financiară în sensul... ei vor primi mai puțin sau nu, indemnizația va fi mai mică față de ceea ce a fost pînă în 2017 sau aceeași persoană, de exemplu, același salariu, același temei pentru a primi

indemnizația, conform Legii nr. 289, va primi mai puțin sau nu? Întrebare foarte clară.

Și răspundeți, vă rog, da sau nu.

Doamna Nelea Rusu:

Deci dacă este vorba de indemnizația de maternitate, va primi 100% din salariul persoanei pe ultimele 12 luni, dacă vorbim de indemnizația de paternitate – 100% din ultimul salariu pe 3 luni, dacă vorbim de incapacitatea temporară de muncă – diferențiat pe fiecare persoană care este salariul și care este stagiul de cotizare. Deci mecanismul sau regulile sînt foarte clar determinate, referitor la care indemnizație dumneavoastră vă referiți și care este scopul, fiindcă este important contribuția persoanei la sistemul de asigurări sociale și care este stagiul total de cotizare.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

A doua întrebare, dacă aveți, domnule Țurcan.

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Țurcan:

A doua întrebare. Spuneți, vă rog, care este poziția ministerelor respective la această modificare?

Doamna Nelea Rusu:

Stimate domnule deputat,

Noi avem în față un proiect de lege care a fost aprobat de Guvern și, respectiv, reflectă poziția întregului Guvern asupra proiectului de lege menționat. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Cu ministerele de resort, practic, un an de zile noi am avut ședință, avem protocolate toate ședințele și am explicat foarte clar care sînt regulile asupra acestor indemnizații.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Ultima precizare, vă rog frumos, domnule Țurcan.

Domnul Vladimir Țurcan:

Doar o precizare.

Eu încă o dată repet, întrebarea foarte clară a fost: avizul loc a fost negativ sau pozitiv? Poziția Guvernului e clară, dar pe mine mă interesează poziția dumnealor.

Doamna Nelea Rusu:

Avizele sînt reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor asupra acestui proiect de lege. În dependență despre care indemnizație vorbim, proiectul este unul foarte voluminos și, respectiv, sînt poziții la care am avut careva disensiuni inițial, dar, ulterior, în cadrul ședințelor, le-am aplanat. Sînt prevederi care din start au fost..., fiindcă vreau să menționez că astăzi nu toate structurile achită uniform aceste indemnizații. Sînt structuri care nu achită indemnizația de paternitate și avem cereri în acest sens, din ce cauză nu se achită, iar proiectul menționat uniformizează legislația și toți vor beneficia în baza acelorași reguli ca toți asigurații din sistem.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Lebedinschi, vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Vă mulțumesc.

Spuneți, vă rog, dumneavoastră, în fel și chip, ați încercat să vă eschivați de la răspunsul pe care l-a solicitat de la dumneavoastră domnul Țurcan. Eu am să încerc la concret să vă spun: în cazul în care un angajat are un stagiu de muncă pînă la 5 ani de zile, la moment, el beneficiază atît de concediu de boală, concediu de maternitate, de paternitate, concediu de îngrijire a copilului integral, reieșind din salariul lui, nu reieșind din cotizațiile care au fost achitate pînă în prezent.

În cazul adoptării acestei legi, dumneavoastră, de fapt, reduceți la cotizația care a fost achitată, așa e? Da?

Doamna Nelea Rusu:

Eu iarăși revin. Vor beneficia de aceleași indemnizații de incapacitate temporară de muncă, reieșind din salariul persoanei, nu din contribuție, deci din salariul acestei persoane. Dar vreau să menționez că toate aceste concedii care dumneavoastră le-ați reflectat, eu înțeleg că dumneavoastră vorbiți despre indemnizația de incapacitate temporară de muncă care se acordă diferențiat, dar astăzi, cum ați spus dumneavoastră, în legislația în vigoare, eu vreau să evidențiez că nu există o hotărîre sau o lege care reglementează foarte clar acest proces.

Acest proces va fi reglementat prin legea respectivă și, cum ați spus dumneavoastră că se menține salariul, dar din el se achită toate impozitele, contribuțiile, or, indemnizațiile de incapacitate temporară care sînt achitate în conformitate cu Legea nr. 289 nu sînt supuse la nici un fel de contribuții, deci din ele nu se reține nici o contribuție și totodată ele se achită pentru întreaga activitate, cît timp concediul medical a fost acordat inclusiv zilele

de sărbătoare și zilele de odihnă, ele se includ în calculul acestui concediu medical.

Deci vorbim, într-adevăr, de diferite formule de calcul, dar varianta care este propusă sau această propunere vine în echitate și vine în asigurarea acestor principii.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, domnule Lebedinschi, încă o precizare.

Poftiți.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Nu. E prima precizare. Stați un pic.

Domnul Andrian Candu:

Prima precizare, vă rog frumos.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Dumneavoastră aveți în vedere nu echitate față de celelalte structuri de forță, dumneavoastră aveți în vedere că vor fi achitați și va fi calculat fix așa cum este calculat și pentru toți ceilalți cetățeni. Dar dumneavoastră uitați că ei se află în risc permanent. Din anul 2009 eu lupt pentru a aduce aceste drepturi colaboratorilor de poliție și... cum îi cheamă, penitenciare, și armată, și carabinieri ș.a.m.d., pînă cînd am reușit să fie modificată legea specială în fiecare domeniu ca totuși să fie achitate aceste indemnizații.

Și acum, după ce ei au obținut dreptul, dumneavoastră încercați, pur și simplu, să neglijați tot și să-i puneți pe dînșii sub călcîi. Nu-i de ajuns că dumneavoastră i-ați luat prin reforma care a fost făcută de Guvern, i-ați atras la sistemul dumneavoastră și acum foarte mulți îs nemulțumiți. Înțelegeți? Dar dumneavoastră acum o faceți invers. Special îi puneți pe acești colaboratori în situație incomodă, deoarece ei, ulterior, următorul pas pe care o să-l faceți – o să încercați să retrageți spitalele.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

A doua întrebare, vă rugăm frumos.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Mulțumesc.

Spuneți, vă rog, odată ce faceți dumneavoastră această modificare, poziția sindicatelor noi nu am văzut-o, ceea ce e legat de poziția... dumneavoastră ați spus că ministerele sînt de acord. Noi avem amendamentul de la Ministerul Apărării unde integral nu sînt de acord cu poziția ministerului și, în cazul dat, a Guvernului. Și dumneavoastră spuneți că tot Guvernul a votat integral?

Explicați, vă rog. Sau dumneavoastră nu cunoașteți situația reală sau dumneavoastră ne duceți pe noi în eroare?

Doamna Nelea Rusu:

Deci am menționat că documentul sau proiectul respectiv de lege este un proiect care a fost aprobat acum câteva săptămîni de Guvern. Asta este o realitate și nicidecum nu încerc să duc lumea în eroare. Este proiectul de lege aprobat de Guvern în ședința executivului.

Referitor la avizul sindicatelor: este avizul sindicatelor și careva disensiuni esențiale asupra proiectului cu Confederația Națională a Sindicatelor nu au. Eu acuși verific dacă este cu mine.

Iată, colega să intervină: care este poziția?

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, prezentați-vă pentru stenogramă.

Doamna Diana Cebotaru – *șef Direcție politici de asigurări sociale și medicale din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale:*

(Cebotaru Diana, șef Direcție politici de asigurări sociale și medicale, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.)

Confederația Sindicatelor la acest proiect de aviz... la acest proiect de lege a informat despre lipsa de obiecții și propuneri. Avizul este din data de 17 noiembrie 2017 la acest proiect. La fel, și Confederația Națională a Patronatelor.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Pe subiect și pe conținut, aveți întrebări? Dar nu pe formă, fiindcă dacă Guvernul Republicii Moldova a luat o decizie – asta este decizia care ține de inițiativă legislativă. Nu un minister, nu un sindicat și nu oricine altcineva este subiect al inițiativei legislative.

Vă rugăm frumos, domnule Lebedinschi.

Trebuie să știți asta ca avocat foarte bun.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Domnule Președinte,

Cu părere de rău, dumneavoastră nu atrageți atenția că și avizele tuturor structurilor sînt obligatorii în cadrul proceselor, în cadrul...

Domnul Andrian Candu:

Inițiativa legislativă aparține Guvernului Republicii Moldova.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Corect.

Domnul Andrian Candu:

Doamna reprezintă Guvernul Republicii Moldova și prezintă un proiect de lege din partea Guvernului Republicii Moldova.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Asta și am vrut să spun.

Domnul Andrian Candu:

Aveți întrebări în privința la subiect?

Vă rog frumos, a doua întrebare.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Vă mulțumesc.

Nu, e precizare la a doua întrebare.

Doamna a menționat că este poziția Confederației Sindicatelor, dar în cadrul confederației există Sindicatul „Sindlex” care apără anume drepturile organelor de forță și poziția lor nu este, nici n-a fost solicitată măcar. În pofida faptului că există contract colectiv de muncă cu fiecare din structurile de forță. Asta încă o dată demonstrează că dumneavoastră nu ați prelucrat acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Doamna Nelea Rusu:

Confederația...

Domnul Adrian Lebedinschi:

Noi o să venim pentru a doua lectură – în primă lectură cred că noi nu o să votăm – pentru a doua lectură, noi o să venim cu amendamente care, de fapt, conceptul o să-l schimbe.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Mitriuc,

Vă rugăm frumos, întrebările dumneavoastră.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Я вчера у нас на комиссии по безопасности задал точно такой вопрос как генерал Цуркан и ответа не получил. Я, не вдаваясь в подробности содержания Закона о пособиях по временной

нетрудоспособности и других пособиях социального страхования № 289 от 22 июля 2004 года отмечу, что применение общих оснований при оплате отпуска по болезни указанной категории лиц приведет к тому, что служащие, которые имеют стаж работы менее восьми лет потеряют в доходе, особенно тяжело придется тому, у кого стаж составляет менее трех лет. За время болезни они вообще ничего не получают.

Я вот думаю, что тот военнослужащий, который минимум дважды в неделю несет службу по 24 часа каждый в условиях низких и высоких температур; спасатели, работающие в условиях заземленности или высокой концентрации химических веществ; полицейский который сидит в засаде, которые охраняли нас здесь для того чтобы протестующие сюда не заходили, они задумываются о том, приходить на работу или нет.

Я хотел бы вам задать вопрос: скажите, пожалуйста, почему такая низкая укомплектованность сейчас в этих структурах? И вы думаете после того как этот закон примется, пойдут работать туда люди или нет?

Doamna Nelea Rusu:

Deci eu mă voi expune conform obiectului legii: prestațiile de asigurări sociale vin ca venit de înlocuire pentru careva riscuri sociale, cum ar fi maternitatea, cum ar fi nașterea unui copil, cum ar fi boala, indiferent că este o boală obișnuită sau este ca urmare a unui accident de muncă. Și vreau să menționez că pentru a fi eligibil de a beneficia de o prestație nu este 3 ani, este vorba de 9 luni în ultimele 24, deci, cel puțin, 9 luni, dar în acest stagiul de cotizare, vreau să menționez că nu se includ doar perioadele contributive.

Noi vorbim... și serviciul militar se include în stagiul de cotizare ca perioadă necontributivă. Și persoane care nu vor avea dreptul, cum dumneavoastră ați menționat, nu este adevărat, fiindcă în stagiul se mai includ și alte perioade necontributive care acordă dreptul la aceste prestații.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Mitriuc,

Dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Deci este precizare. Eu așa și nu am înțeles, stimată doamnă, cum gândiți dumneavoastră, după intrarea în vigoare a acestei legi, o să fie doritori să vină la serviciu sau nu?

Doamna Nelea Rusu:

Obiectul prezentei legi...

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Doamnă Buliga,

Eu o întreb pe doamna care e raportor, dar nu pe dumneavoastră.

Doamna Nelea Rusu:

Obiectul prezentei legi, stimate domnule deputat, este reglementarea indemnizațiilor ca venit de înlocuire în cazul în care persoana își pierde capacitatea de muncă și nicidecum nu este legat cumva de atractivitatea în sistem.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Mitriuc,

Dacă aveți precizare.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Ieri, noi am discutat, a fost discuția, au fost niște amendamente care au fost propuse, vreau să spun că au fost votate unanim în comisia noastră. În prima lectură noi, socialiștii, n-o să votăm, dar în a doua lectură cu amendamente o să susținem.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Rusu.

Și am s-o rog frumos pe doamna Buliga, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie, să ne prezinte ...

Domnule Odnostalco,

Aveți dumneavoastră întrebări acum? Nu? Acum întrebări? La comisie o să puneți întrebări.

Mulțumim foarte mult.

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei, doamnă președinte Buliga.

Vă rugăm.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

În cadrul Comisiei protecție socială, sănătate și familie a fost examinat prezentul proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care este prezentat de către Guvernul Republicii Moldova.

Scopul elaborării acestui proiect constă în aducerea în concordanță a legilor speciale ce reglementează activitatea angajaților din structurile de forță cu prevederile Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, pornind de la aceea că începând cu 1 ianuarie 2017 aceste persoane sînt asigurate obligatoriu în sistemul public de asigurări sociale, care achită integral contribuțiile de asigurări sociale, iar Guvernul sau Ministerul Finanțelor achită 23% contribuție pentru aceste persoane.

Astfel, aceste categorii de angajați vor beneficia de următoarele prestații de asigurări sociale prevăzute în lege, este vorba de: indemnizație pentru incapacitatea temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, indemnizație pentru prevenirea îmbolnăvirilor, prestație pentru recuperarea capacității de muncă, indemnizație de maternitate, indemnizație pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de trei ani, indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutor de deces și ajutor de șomaj. De asemenea, sînt reglementate concediile sociale, inclusiv dreptul la concediu paternal, care vor exclude discriminările existente pentru unii angajați din aceste structuri.

Urmare a votării, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință (9 voturi „pentru”), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în ședința în plen a Parlamentului în lectura întâi.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos, doamnă președinte Buliga.

Și în continuare, dacă sînt întrebări în adresa comisiei?

Vă rugăm frumos, domnule Odnostalco, poftiți.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Госпожа председатель,

Это не вопрос, просто констатация факта. Мы все сегодня здесь задавали вопросы, на все вопросы не были получены цифры, а ведь речь идет о тех деньгах, пособиях, которые будут получать соответствующие категории населения. Одновременно с этим вчера Комиссия по нацбезопасности в полном составе, я подчеркну, это все фракции, все депутаты проголосовали за определенные амендаменты, о которых говорили коллеги. Это говорит о том, что есть к законопроекту в целом вопросы. Это первое.

Второе. Пожалуйста, уважаемые из министерства, принесите на комиссию к нам четкие расчеты, что было до этого по специальным законам по этим категориям служащих, и что будет по ним с теми же базовыми условиями, о которых идет речь?

Тогда у нас не будет споров, тогда мы будем точно знать, о чем идет речь, что имели люди, и что будут иметь люди. Только тогда можно будет голосовать за этот законопроект.

Doamna Valentina Buliga:

Eu am înțeles. Vreau să vă spun că în comisie vom examina inclusiv acest amendament. Aici vreau să remarc, cu adevărat, ceea ce am menționat și în raport, aceste persoane vor beneficia de aceleași garanții sociale, ca toate persoanele asigurate în conformitate cu principiile și regulile legislației naționale.

Totodată, vreau să vă spun că, recent, am avut o întâlnire cu Sindicatul, pe care l-a menționat domnul Lebedinschi, și am discutat și oamenii înțeleg foarte bine că ei sînt angajați și astăzi beneficiază, iar anterior unii nu au beneficiat de astfel de indemnizații care sînt enumerate în acest raport. Adică, aducem în concordanță legislația națională cu principiile care stau la temelia asigurării în domeniul asigurărilor sociale, iar în cadrul comisiei vom discuta încă o dată în baza cifrelor și informației prezentate, pentru a putea lua o decizie și aproba un raport pentru lectura a doua în cadrul comisiei de profil.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte discuții și întrebări.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte Buliga.

Și rugăm Comisia securitate națională, apărare și ordine publică... Da, vă mulțumim foarte mult, domnule Carpov, dacă ați putea să ne dați citire sau să ne prezentați coraportul comisiei de pe loc.

Domnul Eugen Carpov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În temeiul alineatului (2) al articolului 49 din Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în calitate de comisie coraportoare, a examinat în cadrul ședinței din 13 iunie 2018 proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat spre examinare Parlamentului de către Guvernul Republicii Moldova.

Potrivit autorilor prezentei inițiative legislative, scopul urmărit, ce a stat la baza elaborării acesteia, a fost necesitatea ajustării cadrului legislativ în vigoare ce reglementează sistemul de asigurări sociale a militarilor prin

contract, a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, a sistemului penitenciar, a Centrului Național Anticorupție, a ofițerilor de protecție și a organelor securității statului la prevederile Legii nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, pe motiv că începând cu 1 ianuarie 2017, conform prevederilor Legii nr.489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale, categoriile respective de angajați au devenit persoane ce beneficiază de asigurarea obligatorie în sistemul public de asigurări sociale.

De asemenea, autorii proiectului susțin că prin adoptarea prezentei legi va fi asigurată respectarea principiilor fundamentale de egalitate, nediscriminare și cotizare în cadrul sistemului național de asigurări sociale.

Totodată, în cadrul ședinței de dezbateri membrii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică au analizat amendamentele înaintate pe marginea proiectului discutat de către deputatul Eugen Carpov. Deputații au semnalat anumite îngrijorări cu referire la unele norme incluse în prezentul proiect de lege, și anume că la momentul actual în lipsa unui document conceptual nou de politică salarială la scară națională care ar stabili o echitate salarială dintre sectorul public și sectorul de securitate, cât și pe dimensiunea interioară dintre diferite instituții de forță, prezenta propunere a Guvernului de ajustare a sistemului de asigurări sociale publice în raport cu funcționarii publici cu statut special din cadrul structurilor de forță nu ține cont de riscul sporit legat nemijlocit de îndeplinirea atribuțiilor funcționale la care sînt supuși aceștia în activitatea lor nemijlocită.

Totodată, adoptarea proiectului în redacția actuală va contribui semnificativ la diminuarea atractivității serviciului militar, în special pentru cadrele militare tinere cu o vechime în serviciu mai mică de opt ani, iar noii încadrați în serviciul militar ar putea să nu beneficieze deloc de aceste indemnizații.

În rezultatul dezbaterilor, cu votul unanim al membrilor prezenți în ședință, comisia a susținut amendamentele deputatului Eugen Carpov, anexate la prezentul coraport, și solicită Comisiei protecție socială, sănătate și familie, în calitate de comisie sesizată în fond, examinarea acestora pentru lectura a doua în baza procedurilor legale în vigoare.

Urmare a celor sus-menționate, comisia propune plenului Parlamentului aprobarea prezentului proiect de lege în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte intervenții pe marginea acestui proiect de lege, iată de ce vă propun să încheiem dezbaterile la proiectul nr. 172 din 28 mai 2018, să revenim la procedura de vot la ora 13.00, precum a fost stabilit.

Și să trecem la următoarele subiecte deja și din ordinea de zi, suplimentul care a fost votat astăzi pentru 14 iunie 2018.

Și primul subiect, **proiectul nr. 108 din 3 aprilie 2018, proiectul de Lege privind Concepția națională de dezvoltare a mass-media din Republica Moldova**, care a fost pregătit de comisia de specialitate pentru lectură finală.

Și-l rugăm frumos pe domnul Hotineanu să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat amendamentele parvenite la proiectul de lege nominalizat și, reieșind din competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost aprobat în ședința Parlamentului în primă lectură în 20 mai curent. Pe parcurs a parvenit avizul Guvernului la proiect, în care au fost prezentate unele obiecții și propuneri.

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat amendamentele și propune proiectul de lege spre adoptare în lectură finală cu următoarele specificări.

La poziția 1.2. Guvernul se pronunță pentru excluderea din lege a prevederilor care fac referință la unul din punctele vulnerabile constatate „tergiversări și eșecuri în lanț în gestionarea procesului de tranziție la televiziunea digitală terestră”. Guvernul consideră că formularea supra trebuie exclusă, prezentînd argumentele de adoptare în perioada 2018... 2015–2018 a cadrului normativ necesar realizării tranziției menționate.

Comisia constată că activitățile realizate au venit să amîne termenul de finalizare a procedurilor, dar nu și soluțiile finale.

În acest context, comisia propune reformularea prevederilor poziției 1.2., care sînt expuse în sinteza amendamentelor, parte integrantă a prezentului raport.

Cu referință la amendamentul ce vizează norma expusă la poziția 4.2.2. prin care se propune excluderea sintagmei „în formarea de opinii publice” se referă la necesitatea completării Legii concurenței. Comisia nu susține amendamentul dat și propune menținerea redacției din proiectul de lege.

Amendamentele prezente la pozițiile 4.2.3., 4.2.4. și 4.2.5. sînt acceptate parțial, iar comisia propune o nouă redacție a normelor expuse în aceste poziții care sînt reflectate în sinteza amendamentelor, parte integrantă a prezentului raport.

Obiecțiile Guvernului care vizează unele carențe de ordinul respectării tehnicii legislative, precum și cele de expunere sau lingvistice au fost corectate la redactarea textului proiectului de lege pentru lectura finală.

Urmare a examinării proiectului concepției pentru lectură finală, comisia, cu votul majorității membrilor prezenți la ședință (6 – „pro” și 2 – „împotrivă”), a susținut deciziile asupra amendamentelor expuse în sinteză și propune proiectul de Lege nr. 108 din 03.04.2018 privind Concepția națională de dezvoltare a mass-media din Republica Moldova spre adoptare în lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Hotineanu.

Vă mulțumim pentru munca pe care ați făcut-o în comisie pe marginea acestui proiect de lege și altora legate de mass-media.

Nu sînt întrebări.

Vom reveni la procedura de vot în timpul cel mai apropiat, la ora unu, precum am stabilit.

Și vă rugăm foarte mult să ne prezentați și raportul la cel de-al doilea proiect de lege care se află pe ordinea de zi, și anume la **proiectul nr. 154 din 16 mai 2018, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 38 din Codul audiovizualului, care, la fel, este pentru lectura a doua.**

Și vă rugăm foarte mult să vă pronunțați...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da, este un proiect de lege...

Domnul Andrian Candu:

... prin a ne prezenta raportul.

Domnul Vladimir Hotineanu:

... pur tehnic. Comisia...

Mulțumesc.

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în conformitate cu prevederile articolului 27 al Regulamentului Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege privind modificarea articolului 38 din Codul

audiovizualului al Republicii Moldova din 27.07.2006, inițiativă legislativă a domnilor deputați din... a grupului de deputați.

Proiectul de lege are drept scop aducerea în concordanță a normelor Codului audiovizualului cu redacția actuală a Codului electoral. Astfel, prin proiect se propune expunerea în redacție nouă a prevederilor literei b) alineatul (2) articolul 38 din Codul audiovizualului care stabilește unele sancțiuni aplicate radiodifuzorilor care au comis prima încălcare în reflectarea alegerilor de către mijloacele de informare.

În redacția actuală a Codului electoral, după republicare, particularitățile reflectării alegerilor sînt stabilite în articolele 69 și 70, spre deosebire de redacția precedentă – articolul 67 alineatul (1). De asemenea, se fixează data de 1 mai în calitate de termen de prezentare a rapoartelor anuale de activitate și a contractelor de retransmisie.

Potrivit raportului de expertiză anticorupție, în proiectul de lege nu au fost identificați factori și riscuri de corupție, proiectul promovează interesul societății de a beneficia de mijloace de informare obiective, imparțiale și echidistante, ceea ce respectă interesul public. La fel, textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative.

În cadrul ședinței comisiei nu au parvenit obiecții, propuneri sau amendamente din partea deputaților.

Urmare a prezentării proiectului de către autor și discuțiilor ulterioare, comisia, cu votul majorității (6 – „pro”, 2 – „împotrivă”), susține proiectul de lege și îl propune plenului Parlamentului spre examinare și adoptare în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Hotineanu.

Și revenim la procedura de vot.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 154 din 16 mai 2018.

Vom reveni la procedura de vot puțin mai tîrziu, la ora unu.

Și în continuare, următorul subiect de pe ordinea de zi, subiectul nr. 3, **proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Mondială a Turismului cu privire la organizarea celei de-a treia Conferințe Globale privind Turismul Vinicol**, numărul o mie... cer scuze, **nr. 192 din 7 iunie 2018.**

Și-l rugăm frumos să ne prezinte proiectul de lege... Da, vă rugăm frumos, din partea Ministerului Economiei și Infrastructurii.

Da. Doamnă Drăgălin,

Vă rugăm frumos.

Doamna Iuliana Drăgălin – *secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii în domeniul infrastructurii calității și cooperării internaționale:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint pentru examinare proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Mondială a Turismului cu privire la organizarea celei de-a treia Conferințe Globale privind Turismul Vitivinicol.

Deci în rezultatul organizării reuniunii Comisiei Regionale Europene pentru Turism a Organizației Mondiale a Turismului la Chișinău, Agenția Turismului a fost invitată să depună cerere de a deveni țară gazdă la această conferință.

Astfel, Republica Moldova a fost selectată drept țară gazdă și a semnat, în urma negocierilor, Acordul la 20 aprilie 2018.

Organizarea conferinței la Chișinău e preconizată pentru 6–7 septembrie curent, unde vor fi invitate toate statele membre, toate statele interesate să participe.

Ratificarea acestui Acord este o procedură, este o condiție, mai bine zis, a Organizației Mondiale a Turismului. Acest Acord va intra în vigoare doar la data la care Secretarul General al OMT va recepționa această notificare.

Neratificarea acestuia în sesiunea actuală va anula desfășurarea pe data de 6–7 septembrie curent la Chișinău a acestei conferințe.

Deci acest Acord stabilește mecanismul concret de cooperare între instituții. Astfel, se determină expres și exhaustiv sarcinile, responsabilitățile fiecărei instituții în vederea organizării evenimentului dat.

Acordul dat nu presupune înființarea unor structuri noi și modificarea legislației în vigoare. Este de menționat că el va contribui la promovarea relațiilor între Republica Moldova și Organizația Mondială a Turismului, precum și la dinamizarea relațiilor de colaborare între reprezentanții țărilor participante la eveniment.

Ca puncte forte, acest Acord va avea un efect pozitiv asupra economiei, poziționând țara noastră în topul destinațiilor turistice, inclusiv vitivinicole mondiale, va majora fluxul de turiști străini și va crea condiții excelente de atragere a investițiilor străine în industrie și, totodată, va crea o imagine nouă și atractivă a țării.

Reieșind din cele expuse, rugăm susținerea acestui proiect de lege și ratificarea Acordului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Drăgălin.

Se pare că nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Vă mulțumim foarte mult.

Și o rugăm foarte mult pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei de la tribuna principală.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale și în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de lege și comunică următoarele.

Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Mondială a Turismului cu privire la organizarea celei de-a treia Conferințe Globale privind Turismul Vinicol, conform prevederilor alineatului (1) articolul 11 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se regăsește în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Prezentul Acord, semnat la 20 aprilie curent la Madrid, este compus din două capitole și o anexă care întrunesc condițiile necesare privind găzduirea, organizarea și desfășurarea celei de-a treia Conferințe Globale privind Turismul Vinicol care, potrivit articolului 2 alineatul (1) din document, urmează să fie organizată în Republica Moldova în luna septembrie a acestui an. (*Rumoare în sală.*)

Scopul prezentului Acord dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Mondială a Turismului este de a stabili condițiile necesare organizării evenimentului menționat, precum și fortificarea cooperării dintre țara noastră și Organizația Mondială a Turismului, fapt ce va oferi Republicii Moldova promovarea imaginii țării și potențialului turistic de care dispune pe plan internațional.

Conform notei informative a proiectului de lege, în cadrul conferinței preconizate, vor fi organizate acțiuni de promovare a turismului vinicol.

Prevederile Acordului nu contravin politicii externe promovate de Republica Moldova și nu afectează drepturile și obligațiunile asumate în

conformitate cu alte instrumente internaționale la care țara noastră este parte.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului adoptarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Mondială a Turismului cu privire la organizarea celei de-a treia Conferințe Globale a Turismului Vinicol în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Ivanov.

Încheiem dezbaterile la acest proiect de lege.

Și urmează următorul **proiect de Lege nr. 291 din 27 septembrie 2017, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 158 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Este un proiect de lege aflat în lectura a doua.**

Și rugăm frumos... doamna Bacalu se pare că nu este.

Și vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei pentru cea de-a doua lectură.

Poftiți.

Domnul Oleg Lipskii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia administrație publică a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 291 din 27 septembrie 2017 și expune următoarele.

Prezentul proiect prevede amendarea articolelor 27, 42 și 62 din legea menționată, avînd drept finalitate înlăturarea unor premise de discriminare între candidați la ocuparea funcțiilor publice din cadrul autorităților publice, potrivit principiului condițiilor egale de acces la o funcție publică în conformitate cu actele internaționale la care Republica Moldova este parte și, totodată, ajustarea dispozițiilor legii vizate la prevederile Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii. *(Gălăgie în sală.)*

În procesul pregătirii proiectului pentru lectura a doua, s-au analizat propunerile conținute în avizele prezentate, dar și aspectele ce se referă la eliminarea oricăror divergențe la aplicarea sau interpretarea prevederilor specifice aferente vieții active în serviciul public.

Astfel, în rezultatul dezbaterilor, comisia a susținut propunerea conținută în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului de a substitui în tot conținutul proiectului textul „standard de pensionare de 63 de ani” cu textul „de 63 de ani”.

Decizia membrilor comisiei se conține în tabelul de sinteză care este parte componentă a prezentului raport.

De asemenea, textul proiectului a fost supus redactării și este anexat la raport.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi, Comisia administrație publică propune adoptarea proiectului de Lege nr. 291 din 27 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 291 din 27 septembrie 2017.

Vom reveni la procedura de vot.

În continuare, vă rog foarte mult, dragi colegi, să trecem la subiectul nr. 5 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege cu privire la promovarea ocupării forței de muncă, proiectul nr. 126 din 24 aprilie 2018.**

Prezintă proiectul de lege, el aflându-se în lectura a doua, doamna Buliga, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi, *(Gălăgie în sală.)*

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege cu privire la promovarea ocupării forței de muncă, prezentat de către Guvern.

Proiectul a fost avizat pozitiv de către Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, Comisia politică externă și integrare europeană și Comisia agricultură și industrie alimentară.

Amendamentele deputaților și propunerile Direcției generale juridice ale Secretariatului Parlamentului se regăsesc în sinteza propunerilor și obiecțiilor la acest proiect, care este parte integrantă a raportului.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi prezenți în ședință (6 voturi „pentru” și o abținere de la vot), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de

lege în lectura a doua, luînd în considerare amendamentele acceptate de către comisie.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Se pare că domnul Deliu are întrebări în adresa comisiei.

Vă rugăm frumos, domnule Deliu, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Da. Mulțumesc.

Nu întrebare. Deci eu am înaintat un amendament și vreau unele clarificări. Și atunci cînd vom supune votului, atunci o să mă expun...

Deci eu am propus ca articolul 11 să fie exclus, dat fiind faptul că aici se stabilesc niște atribuții autorităților locale, fără a se face modificări în Legea nr. 436. Respectiv, am argumentat că la articolul 10 litera i) se spune fix ceea ce se spune în articolul 11: „i) colaborează cu autoritățile publice locale, organizațiile necomerciale” ș.a.m.d.

Deci autorii proiectului au acceptat parțial, schimbînd doar un cuvînt din o prevedere de la litera b) și venind cu niște argumente care, îmi pare rău, nu țin absolut deloc. Deci în opinia dumnealor, primăria e autoritate.

Primăria este o structură funcțională a administrației publice locale care asistă primarul în realizarea atribuțiilor sale.

Ei vin cu argumentul: „Prin urmare, primăriile au obligația de a monitoriza” ș.a.m.d. Este un nonsens aici.

De aceea eu consider că, totuși, ar fi bine ca acest articol să fie abrogat și voi insista să fie supus votului la momentul votării sau, în caz contrar, de venit cu unele modificări în Legea nr. 436 și de inclus atribuții fie primarului, fie consiliului. Altfel, primăria nu este autoritate și ea nu poartă responsabilitate. Acesta este argumentul meu.

Doamna Valentina Buliga:

Mulțumesc, domnule Deliu.

Cu adevărat, amendamentul dumneavoastră a fost examinat în cadrul ședinței comisiei noastre. Comisia a examinat inclusiv articolul 40 din Legea nr. 436 care prevede, de fapt, litera c) scrie, așa cum dumneavoastră ați contestat. Atunci înseamnă că noi trebuie să modificăm Legea nr. 436. Legea nr. 436 poate fi modificată ulterior, corectată, așa cum menționați dumneavoastră.

Dar eu o s-o rog pe doamna Oceretnîi, suplimentar, dacă are ceva la ceea ce menționez eu.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rugăm frumos, porniți microfoanele în lojă, vă rugăm frumos, rîndul al doilea.

Poftiți. Prezentați-vă, pentru stenogramă.

Doamna Anastasia Oceretnîi – *secretar de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în domeniul muncii și demografiei:*

Bună ziua!

(Anastasia Oceretnîi, secretar de stat, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.)

Stimate domnule Deliu,

Noi am discutat și în comisie, atunci cînd s-a discutat și amendamentul dumneavoastră, am examinat suplimentar, așa cum a menționat și doamna președinte, amendamentul, inclusiv am analizat și Legea nr. 436 (*voce nedeslușită*) privind administrația publică locală și, în condițiile în care este implicată plenar în analiza și monitorizarea situației social-economice la nivel local, considerăm că administrația publică locală ar trebui să fie participanți activi în monitorizarea implementării politicilor de ocupare.

În același timp, sîntem de acord cu ceea ce a menționat doamna președinte că, ulterior, ar trebui să intervenim în Legea nr. 436 cu modificările de rigoare.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vitiuc...

Vă rugăm frumos, dacă aveți ceva să menționați la cele expuse deja.

Domnul Tudor Deliu:

Eu nu contest faptul că autoritățile locale trebuie să se implice, dar lucrul acesta ar trebui reglementat legal. Și vă rog, nu faceți trimitere la primărie. Primăria adună materialele și autoritățile decid, fie primarul, ca autoritate executivă – în articolul 39, înseamnă că trebuie de intervenit, fie consiliul – în articolul 14.

Dar dumneavoastră veniți că în articolul 40 „primăria contribuie”... Ea adună materiale... funcționarii aceia și le dau autorităților și nicidecum nu este atribuție... că ea nu este autoritate, încă o dată repet, primăria... este o structură funcțională. Și ea, nefiind autoritate, nu poate să aibă competențe pe care să le execute... ea nu face ședințe, ea nu ia decizii.

Cum poate primăria să decidă acest lucru? Iată la asta eu m-am referit.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Cer scuze. Bineînțeles, m-am referit la dumneavoastră, domnule Deliu. Am zis din greșală domnul Vitiuc, așteptându-l să vină odată.

Vă mulțumesc foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări și precizări.

Vă mulțumim foarte mult.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 126 din 24 aprilie 2018. Vom reveni la procedura de vot la ora 13.00 și, bineînțeles, vom supune votului și amendamentul domnului Deliu.

În continuare, următorul subiect pe ordinea de zi, **proiectul nr. 159 din 21 mai 2018, proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial**, aflat în lectura a doua.

O rugăm frumos pe doamna Buliga să ne prezinte raportul comisiei de la tribuna principală.

Avem o tradiție, raportul se prezintă de la tribuna principală, coraportul se prezintă de pe loc. O țară întreagă trebuie să-și vadă eroii, și buni eroi, și răi eroi, depinde.

Doamna Valentina Buliga:

Mulțumesc mult, domnule Președinte.

Stimați colegi,

În cadrul comisiei a fost examinat acest proiect de lege care a venit pentru modificarea Legii nr. 245/2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel ramural și la nivel teritorial, prezentat de către Guvern sub numărul 159.

Proiectul în cauză a fost susținut de către comisiile permanente în care a fost supus examinării, precum și de Centrul Național Anticorupție care a concluzionat că proiectul corespunde interesului public și nu conține factori și riscuri de corupție.

Obiecțiile și propunerile Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului se regăsesc în sinteza propunerilor și obiecțiilor la acest proiect, care este parte integrantă a raportului.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi prezenți în ședință (7 voturi „pentru” și 2 abțineri de la vot), Comisia protecție

socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 159 din 21 mai 2018 și vom reveni la procedura de vot la ora 13.00.

Următorul proiect de Lege este **nr. 166 din 24 mai 2018, proiect de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018.**

Îl prezintă, la fel, doamna Buliga. Fiind proiect de lege în lectura a doua, vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Valentina Buliga:

Fac gimnastică, domnule Președinte. (*Rîde.*)

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat prezentul proiect de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru 2018 nr. 281 din 15 decembrie 2017.

Proiectul a fost susținut de către toate comisiile permanente în care a fost supus examinării, cu excepția Comisiei drepturile omului și relații interetnice, care a propus respingerea proiectului nominalizat. Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, de asemenea, nu a formulat careva obiecții sau propuneri pe marginea acestui proiect.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor prezenți în ședință (6 voturi „pentru” și 3 abțineri de la vot), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de lege cu nr. 166 în ședința de plen a Parlamentului în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări la acest proiect de lege.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 166 din 24 mai 2018 și revenim la vot la ora 13.00, precum a fost agreat.

Și ultimul subiect de pe ordinea de zi de astăzi, subiectul nr. 8, **proiectul de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2018, aflat, la fel, în lectura a doua, proiectul nr. 165 din 24 mai 2018.**

Vă rugăm frumos, doamnă președinte Buliga să ne prezentați raportul comisiei și la acest subiect.

Doamna Valentina Buliga:

L-am ascultat pe domnul Voronin și nu am mai plecat de aici.

Mulțumesc.

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat în lectura a doua prezentul proiect de lege, venit ca inițiativă legislativă din partea Guvernului.

În urma dezbaterilor pe marginea proiectului vizat, membrii comisiei comunică următoarele.

Scopul proiectul este de a preciza veniturile și cheltuielile fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, prevăzute în Legea fondurilor asigurării obligatorii pentru 2018. Astfel, veniturile și, respectiv, cheltuielile se majorează cu suma de 74 milioane 300 mii de lei.

Proiectul a fost aprobat de către plenul Parlamentului la 7 iunie, iar în timpul ce a urmat, în comisie au parvenit avizele comisiilor parlamentare și Direcției generale juridice care sînt pozitive și nu conțin amendamente sau propuneri asupra proiectului.

Astfel, cu votul a 6 „pro” și 3 abțineri se propune adoptarea în a doua lectură a proiectului vizat.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, doamnă Buliga.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei. Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr. 165 din 24 mai 2018.

Dragi colegi,

Anunț pauză pînă la ora 13.00. Revenim la ora 13.00 cu votul.

Vă mulțumesc foarte mult pentru muncă.

Succese în continuare.

Ne vedem la ora 13.00.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

... să ne dea prezența, să putem constata cvorumul și să știm cîți sîntem, pentru a trece și la procedura de vot pentru proiectele de lege care au fost examinate pînă la ora actuală.

Vă rugăm frumos, sectorul nr.1, sectorul nr.2, sectorul nr.3, vedeți care este prezența.

Toți colegi, vă rugăm frumos să vă așezați, să vă vadă numărătorii.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 21.

Sectorul nr. 2 – 39.

Sectorul nr. 3 – 20.

Domnul Andrian Candu:

Sînt 80 de deputați în sală, 41 sînt voturile necesare pentru majoritatea simplă.

Să trecem la procedura de vot. Și să începem cu voturile în mod special pentru lectura a doua, subiecte care nu au ridicat chestiuni legate de... sau amendamente nu au fost, de aceea vă propun pe ele mai întîi să le aprobăm, să le votăm. Și le luăm pe cele inițial din supliment la ordinea de zi.

Primul subiect, proiectul de Lege privind Concepția națională de dezvoltare a mass-media din Republica Moldova, proiectul nr. 108 din 3 aprilie 2018, este vot pentru lectura finală.

Dacă nu greșesc eu, e lege ordinară, domnule Hotineanu, da? Oricum vom supune votului, deci vom vedea și numărătorii să ne dea numărul.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege privind Concepția națională de dezvoltare a mass-media din Republica Moldova, proiectul nr. 108 din 3 aprilie 2018, a fost votat și adoptat în lectură finală.

Următorul subiect este **proiectul de Lege pentru modificarea articolului 38 din Codul audiovizualului, proiectul nr. 154 din 16 mai 2018, vot pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Și numărătorii să ne dați rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul nr. 154 din 16 mai 2018 a fost votat și adoptat în lectura a doua.

Subiectul nr. 3 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Mondială a Turismului cu privire la organizarea celei de-a treia Conferințe Globale privind Turismul Vinicol, proiectul nr. 192 din 7 iunie 2018.**

Cine este pentru aprobarea acestuia în prima lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului în primă lectură.

Autorii și comisia solicită vot și pentru a doua lectură.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 21.

Sectorul nr. 2 – 39.

Sectorul nr. 3 – 20.

Domnul Andrian Candu:

Cu 80 de voturi, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului respectiv, proiectul cu numărul de înregistrare 192 din 7 iunie 2018 a fost votat și adoptat în lectura a doua.

Se supune votului aprobarea celui de al patrulea subiect pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 158 privind funcția publică și statutul funcționarului public, proiectul nr. 291 din 27 septembrie 2017, votul este pentru lectura a doua.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 22.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 16.

Domnul Andrian Candu:

Cu 75 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 158 privind funcția publică și statutul funcționarului public, proiectul nr. 291 din 27 septembrie 2017, a fost votat în lectura a doua.

Se supune votului proiectul nr. 126 din 24 aprilie 2018, proiectul de Lege cu privire la promovarea ocupării forței de muncă.

Însă, înainte de a supune votului proiectul în întregime, este un amendament propus de domnul Deliu.

Vă rugăm frumos să-l formulați.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Se propune excluderea articolului 11 din proiectul de lege, întrucât acesta transpune prevederile deja statuate în articolul 10. Vreau încă o dată să demonstrez că aici s-a comis o greșală din punct de vedere teoretic chiar s-o zic, fiindcă în redacția nouă în domeniul promovării ocupării forței de muncă, autoritățile administrației publice locale (primăriile) au următoarea atribuție. Primăria, în primul rînd, am repetat azi de cîteva ori, nu este autoritate și ea nu poate fi inclusă aici ca autoritate.

De aceea eu propun ca acest articol să fie exclus, deoarece el conține aceste prevederi în articolul 10.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Comisia înțelegem că nu a acceptat acest amendament, cu argumentele expuse și de la tribună.

Domnule Eșanu,

Vreți să menționați ceva sau pe moment ...? Nimic?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da. Mulțumim.

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Este adevărat ceea ce spune domnul Deliu și noi în avizele Ministerului Justiției foarte des am spus lucrul acesta, dar problema ține de

faptul că acest text repetă o prevedere care există deja, este necesar să se facă corelație între diferite legi.

Și la momentul actual noi considerăm că trebuie, pentru a nu avea probleme de interpretare, rugăm să fie adoptat așa cum a fost propus în proiect, ulterior noi o să venim și o să soluționăm problemele menționate.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Ați auzit care este amendamentul, viziunea colegului Deliu, comisia este împotriva, Guvernul este împotriva ca autor.

Cine este pentru amendamentul formulat de domnul Deliu, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Propunerea nu a fost susținută.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și acum se supune votului întregul proiect de Lege pentru lectura a doua, proiectul nr. 126 din 24 aprilie 2018.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege cu privire la promovarea ocupării forței de muncă, nr. 126 din 24 aprilie 2018, a fost votat în lectura a doua.

Următorul subiect este subiectul nr.6, **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective...** și mai departe după text. **Proiectul nr. 159 din 21 mai 2018, vot pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 22.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 71 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 245 din 21 iulie 2016, proiectul nr. 159 din 21 mai 2018, a fost votat în lectura a doua.

Se supune votului pentru adoptare proiectul de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat, proiectul nr. 166 din 24 mai 2018, vot pentru lectura a doua.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul nr. 166 din 24 mai 2018 a fost votat în lectura a doua.

Se supune votului proiectul nr. 165 din 24 mai 2018, proiectul de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, vot pentru lectura a doua.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, proiectul nr. 165 din 24 mai 2018, a fost votat în lectura a doua.

Se supune votului din ordinea de zi de bază subiectul nr. 2, **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.172 din 28 mai 2018, vot pentru lectura întâi.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de Lege nr. 172 din 28 mai 2018 pentru lectura întâi.

Și în continuare, a rămas un singur exercițiu de vot, legat de proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 352 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, **proiectul nr. 74 din 1 martie 2018**, la care au fost formulate mai multe amendamente care nu au fost susținute sau, mai bine zis, susținute în comisie, dar nesusținute de autor, de Guvernul Republicii Moldova.

Domnul Ciocan este aici prezent și, bineînțeles, poate să ne spună mai multă... să ne dea mai multă informație, dacă este nevoie.

Dar luând în considerare această situație, se supune votului fiecare amendament în parte. Și-l rugăm foarte mult pe...

Domnul Mudreac nu mai este.

Domnule Grișciuc,

Dumneavoastră o să puteți să ne formulați amendamentele?

Vă rugăm frumos.

Poftim? Vă rog frumos să le citiți, fiecare amendament în parte cu care nu a fost de acord Guvernul și le supunem votului.

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule Președinte,

Întii de toate, trebuie să menționez că Guvernul n-a fost de acord precum că amendamentele depășesc cumva conceptul.

Spuneți-mi, vă rog, dar care e busola sau cum se măsoară conceptul?

Domnul Andrian Candu:

A fost lămurită atunci când a fost discutat în lectura întâi și lectura a doua și noi am... și asta a spus și domnul Ciocan. Îl mai lăsăm încă o dată, să mai spună încă o dată, dar conceptul Guvernului, ca autor, a fost că vine să reorganizeze agenția, instituția ca atare și nu se referă la însuși turism ca industrie.

Iar ceea ce ține de reglementarea chestiunilor suplimentare de turism, să vină cu un alt proiect de lege sau cu altă inițiativă legislativă. Asta înțeleg eu.

Domnule Ciocan,

Vă rog frumos.

Domnul Iurie Ciocan:

Domnule Președinte,

Nu mai am ce completa. Dumneavoastră întocmai ați relatat esența.

Dacă îmi permiteți o mică rectificare. Comisia a votat 4 la 4 voturi: 4 „pro” și 4 „contra” și, respectiv, nu a fost nici un vot de respingere, nici un vot de susținere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu am să solicit salariu suplimentar la Guvern, dar mulțumesc pentru apreciere.

Domnule Grișciuc,

Asta este motivația.

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule Președinte,

Îmi pare foarte rău să constat că domnul Ciocan poate n-a intrat în esență sau n-a citit raportul comisiei. Doar unul din cele 3 amendamente formate a avut paritate de voturi 4 la 4, restul toate au fost acceptate aproape că unanim de comisie.

Cît vizează conceptul și dacă vorbim despre ce spuneți dumneavoastră – reformare, spre exemplu, în articolul 6, când vorbim de litera n) vorbim despre normele metodologice care urmează Guvernul să le aprobe, ceea ce înseamnă că ei se bagă deja în industrie, adică pe structura turismului și nicidecum de reformare a agenției de care dumneavoastră menționați.

Și, respectiv, amendamentele mele vin exact în sensul inclusiv articolului 6 de care menționăm în proiectul de lege.

Domnul Andrian Candu:

Vă propun să spuneți despre amendamente, ca să convingeți colegii în plen și să vă dea votul ori în favoare, ori în defavoare.

Domnul Simion Grișciuc:

Primul amendament era despre introducerea noțiunii de „casă rurală” pe fonul dezvoltării turismului Republicii Moldova și am introdus definiția: „Casă rurală – unitate de cazare turistică și, după caz, alimentare, proprietate privată, amenajată în baza casei (gospodăriei) care respectă stilul arhitectural tradițional (regional, zonal sau local), cu o capacitate de pînă la 3 camere pentru cazarea a minimum 10 persoane, destinată

deservirii turiștilor de către familia gazdei, în baza tradițiilor populare de trai, muncă și odihnă. Alimentația oferită de casa rurală se efectuează din produse crescute în gospodăriile din localitate sau din localitățile din preajmă”.

Țin să menționez că acest amendament a fost acceptat de către comisie.

Domnul Andrian Candu:

Mie mi se pare o chestiune foarte conceptuală că introducem un concept nou și frumos ca „casă rurală”.

Dragi colegi,

Sînteți de acord cu acest amendament? Rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală v-au susținut amendamentul și ideea despre „casa rurală”.

Vă mulțumim foarte mult.

Amendamentul e acceptat.

Mai departe.

Domnul Simion Grișciuc:

Următorul amendament propune modificarea conținutului articolului 10 care va avea următoarea redacție: „Activitatea turistică. Raporturile juridice între subiecții activității turistice se reglementează prin contracte, în conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova”.

Domnul Andrian Candu:

Ce chestie nevinovată.

Domnul Simion Grișciuc:

E chiar nevinovată.

Domnul Andrian Candu:

Nu înțelegem de ce, domnule Ciocan, v-ați opus.

Dragi colegi,

Cine este și pentru acest amendament, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală v-au susținut amendamentul, domnule... (*Rumoare în sală.*)

Și al treilea amendament.

Domnul Simion Grișciuc:

Se propune ca articolul 10¹ „Utilizarea voucherului turistic”... „Tipărirea, evidența și păstrarea voucherului turistic” să fie abrogate, pentru că ele nu sînt folosite deja în industria turismului.

Asta este poziția...

Domnul Andrian Candu:

Atenție! Noi, după tichetele de masă, ne gîndeam să introducem și tichete turistice, voucher turistic.

Domnul Simion Grișciuc:

Dar ele nu sînt folosite inclusiv de mai multe țări europene deja.

Domnul Andrian Candu:

România, de exemplu.

Domnul Simion Grișciuc:

Noțiunea de voucher... Ele sînt abrogate. Ele au devenit caduc în timp.

Domnul Andrian Candu:

Poate nu ne grăbim. Să vedem.

Domnul Simion Grișciuc:

Haideți, dacă vreți îl... sînt de acord să retrag amendamentul respectiv, cu condiția să revenim ulterior la el.

Domnul Andrian Candu:

De acord.

Domnul Simion Grișciuc:

Următorul...

Domnul Andrian Candu:

Vedeți, domnule... Ne-am înțeles. Mai departe, ultimul amendament, al patrulea.

Domnul Simion Grișciuc:

Ultimul amendament. Vă rog să vă înarmați cu răbdare, că e un pic mai mare. Se propune completarea proiectului, articolul 16¹, care va avea următorul cuprins: „Contul satelit în turism. Scopul contului satelit în turism este asigurarea unei baze metodologice unice pentru definirea, colectarea, analiza și interpretarea datelor statistice aferente turismului la nivel de țară”.

Alineatul (2) „Pentru compilarea contului satelit în turism se colectează și se prelucrează datele statistice privind cheltuielile generate de consumul turistic care vizează cazarea, transportul, alimentația publică,

serviciile culturale, agrementul, serviciile de asigurări, produsele autohtone, serviciile turistice oferite de agenții economici în turism, ocuparea forței de muncă în turism și toate cheltuielile care conduc la generarea fluxului monetar turistic”.

Alineatul (3) „Implementarea contului satelit în turism, conform standardelor internaționale, se realizează de către organul central de statistică în trei etape:

a) elaborarea și aprobarea de către organul central de statistică a ghidului metodologic și compilarea contului de satelit în turism.

b) crearea unui sistem de cercetări statistice care să asigure sursele necesare de informații statistice pentru compilarea contului satelit.

c) elaborarea sarcinilor tehnice și aplicarea... aplicațiilor informatice pentru introducerea, prelucrarea, verificarea, validarea și centralizarea datelor statistice”.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Înțelegem că acest amendament a fost susținut jumătate la jumătate, 50 la 50 în comisie, 4 la 4.

Domnul Simion Grișciuc:

Exact, domnule Președinte – 4 la 4.

Domnul Andrian Candu:

De ce n-ar fi acceptat Guvernul un „cont satelit”, frumos?

Domnul Nicolae Eșanu:

Vă mulțumim, stimate domnule Președinte.

În general, unul din motivele pentru care nu se acceptă asemenea amendamente din partea Guvernului este că este necesară o analiză a impactului.

Spre exemplu, la definiții eu am perceput-o la auz prima impresie care ați votat-o deja și ați acceptat-o, tratamentul pînă la 10 persoane și apare o problemă de tratament diferențiat, pentru că o să invoce cei care au case cu încăperi mai mici de ce ei sînt tratați. Eu nu spun că este...

Cît privește contul satelit, atrag atenția că este nevoie de o operațiune care o să necesite cheltuieli substanțiale pentru colectarea datelor și prelucrarea respectivă. Deci...

Domnul Andrian Candu:

Dar, domnule Eșanu,

Dragi colegi,

Noi ne referim la faptul că apare în lege o noțiune „contul satelit în turism” care prevede asigurarea unei baze metodologice unice pentru definire. Adică e o chestiune pe care noi o legiferăm, ca Guvernul ulterior să facă, să tragă toate concluziile și efectele financiare să fie calculate ulterior.

Noi vorbim despre o chestie conceptuală, se introduce în lege o definiție și un concept al contului satelit în turism, cu descrierea în amendament. Este o chestiune modernă, occidentală și nu înțeleg de ce Guvernul s-ar... ar refuza.

Da, domnule Eșanu.

Domnul Nicolae Eșanu:

Da. Mulțumim.

Nu... dacă eu am fost cumva înțeles în sens că Guvernul ar refuza să implementeze un asemenea concept, îmi cer scuze, eu nu corect m-am exprimat. Întrebarea acum ține de faptul dacă la momentul actual noi sîntem pregătiți să implementăm acest concept, pentru că legea nu doar presupune introducerea acestui concept care să rămînă mort. Intenția legiuitorului este de a introduce obligația colectării și prelucrării acestor date.

Noi cred că putem spune, din numele Guvernului, că o să analizăm lucrul acesta și sîntem gata să venim să implementăm acest concept, dar trebuie să fim pregătiți pentru aceasta, pentru că a spune doar că introducem în lege o normă care la momentul actual nu presupune ca să facem nimic, nu cred că este serios.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Grișciuc,

Nu ați vrea subiectul acesta să-l mai discutați și, eventual, să-l legiferați printr-un proiect de lege separat, poate și cu alte idei bune pe care le aveți în domeniul turismului, ca Guvernul să aibă o abordare mai globală?

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule Președinte,

Am putea sigur să fim de acord cu dumneavoastră ca să revenim ulterior la el, cu toate că văd că aceasta este mai mult informație statistică. Îmi pare foarte rău că domnul Eșanu se referă mai mult la formă și n-a intrat în conținut. Însă, din păcate, chestiile acestea sînt în mîna Guvernului, dînșii aprobă regulamentul care ulterior tot lor o să le fie de ajutor. Noi nu venim nici cu o inovație aici.

Domnul Andrian Candu:

Da, dar ideea este că conceptul ar putea, într-adevăr, să regenereze poate niște costuri chiar și ca analiză. De aceea poate, într-adevăr, îmbrăcăm într-o formă a unui proiect de lege mult mai bun și cu mai multe elemente noi pe care le aveți... vedem foarte bune și, după aia, Guvernul să se expună printr-un aviz la acel proiect de lege. *(Gălăgie în sală.)*

Domnul Simion Grișciuc:

Bine, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Deci sînteți de acord să renunțați puțin pentru moment?

Domnul Simion Grișciuc:

Renunțăm pe moment și pe urmă o să revenim.

Și ultimul amendament, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Încă unul?

Domnul Simion Grișciuc:

Da, ultimul, asta chiar e la urmă.

Se propune completarea proiectului de lege la capitolul V¹ „Turismul rural” cu următorul conținut.

Noi am vorbit de introducerea definiției „casei rurale”, dar acum o să vorbim, de fapt, ce înseamnă turism rural.

„Activitatea în domeniul turismului rural.

Activitatea în domeniul turismului rural cuprinde totalitatea serviciilor turistice destinate consumului turistic în mediul rural.

Activitatea de întreprinzător în domeniul turismului rural se poate desfășura în calitate de persoană fizică sau juridică, în condițiile legii.

Autoritățile administrației publice centrale și locale sprijină activitatea în domeniul turismului rural prin următoarele măsuri specifice:

– promovează zonele rurale cu potențial turistic, în scopul valorificării eficiente și durabile a resurselor naturale, cultural-istorice, tradițiilor și gastronomiei locale, precum și toate celelalte bunuri și servicii ale comunității rurale;

– asigură informarea asupra oportunităților turistice din zonele rurale, inclusiv cazare, activități, festivaluri și evenimente tradiționale, obiceiuri și meșteșuguri;

– dispun măsurile necesare în vederea identificării, dezvoltării și promovării produselor specifice turismului rural și agroturismului, în scopul păstrării și cultivării identității locale. (*Rumoare în sală.*)

Organizarea activității caselor rurale.

Statul susține dezvoltarea caselor rurale.

În scopul încurajării activității în domeniul turismului rural și creării locurilor noi de muncă la sat, se permite desfășurarea activității caselor rurale doar în baza notificării autorităților administrației publice locale despre lansarea activității.

Dacă casa rurală oferă alimentație, toți membrii familiei implicați în deservirea turiștilor sînt obligați să dețină actele necesare, conform legislației în vigoare (certIFICATE de sănătate ale membrilor familiei, certificate veterinare ale gospodăriei lor auxiliare).

Casa rurală trebuie să respecte un set minim de reglementări specifice în domeniul prevenirii și stingerii incendiilor.”

Domnul Andrian Candu:

Foarte modern și...

Domnul Simion Grișciuc:

Vorbim de turism și vorbim de siguranța turiștilor.

Domnul Andrian Candu:

Vrem să promovăm turismul rural. Și aici foarte mulți deputați, probabil, după finalizarea mandatului, o să devină ori turiști rurali, ori organizatori de turism rural, prin case rurale.

Domnule Ciocan,

Ce aveți împotriva noastră în cazul de față?

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule Președinte,

Cu atît mai mult că noi am votat...

Domnul Andrian Candu:

Mai mult că am votat deja casa rurală...

Domnul Simion Grișciuc:

Noi cu atît mai mult că am votat în lectura a doua deja ceea ce ține turismul viticol... vinicol, pardon.

Domnul Andrian Candu:

Exact.

Domnul Simion Grişciuc:

Adică ele vin, practic, în consens.

Domnul Iurie Ciocan:

Domnule Preşedinte,

Intervențiile date noi le vedem ca unele foarte înguste. Sîntem siguri că Legea cu privire la activitatea turismului necesită o modificare esențială, de complex. Se intervine doar punctual în unele articole. Riscul este... care-l vedem noi, să distorsionăm aplicarea legii în genere, pentru că se intervine doar într-un articol, și nu se examinează corpul legii în întregime. Să înțelegem clar cum se integrează aceste modificări în întreg corpul legii, sub aspect de aplicare.

Cele citite aici, la auz, denotă că sînt necesare și anumite evaluări ale costurilor, prin tot felul de certificate, de evaluări.

Noi credem că nu poate fi susținut la moment acest proiect...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Noi am decis să vă încurajăm... Guvernul, prin inițiativa noastră, să elaborați repede toate ideile. Și de aceea, probabil, plenul Parlamentului ar trebui să se expună, dar ideea este foarte bună de a dezvolta conceptul de turism rural. (*Gălăgie în sală.*)

Dragi colegi,

Cine susține amendamentul formulat de domnul Grişciuc, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Este susținut de plenul Parlamentului.

Prin votul respectiv, o să solicităm Guvernului să elaboreze cît mai repede mai multe idei moderne.

Domnul Grişciuc care se pare că are, pe lîngă multe alte capacități și profesionale, le are și în domeniul turismului.

Nu vă întrebăm despre viitor, despre planurile de viitor, dar vă rugăm să vă implicați pentru dezvoltarea industriei turismului.

Și acum supunem votului întregul proiect de lege.

Cine este pentru adoptarea proiectului de Lege nr. 74 din 1 martie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, pentru lectura a doua, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

Numărătorii, inclusiv domnul Sîrbu,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

Cine este pentru, încă o dată vă rugăm frumos să votați.

Numărătorii să fie atenți să-i vadă, să-i numere pe toți cei care sînt pentru.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 352, proiectul nr. 74 din 1 martie 2018, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Vă mulțumim foarte mult, dragi colegi.

Am epuizat ordinea de zi de astăzi.

Anunțul, care au rugat colegii să fie clar, concludent pentru ziua de mîine, este că mîine începem ședința la ora 10.00. Și primul vot, cred că și ultimul vot, va fi la ora 13.00.

Vă mulțumim foarte mult.

Stați puțin, nu plecați că sună Secretariatul, să vedem poate are vreun anunț.

Domnul Iurie Țap are declarație la sfîrșit de ședință. (*Rumoare în sală.*)

Dar e Ora Guvernului, bineînțeles.

Dragi colegi,

Un minut, două minute – pauză tehnică, pînă începem sesiunea de întrebări în adresa Guvernului.

Și pe urmă, declarația la sfîrșit de ședință.

Pentru cei care pleacă grăbiți în birourile lor să-și continue activitatea de deputați, mîine la ora 10.00 ne vedem în plen.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Atenție!

Stimați colegi,

Poftim, cine are întrebări.

Domnule Țap,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Iurie Țap:

Prima întrebare adresată Guvernului ține de îndeplinirea prevederilor Memorandumului de înțelegere, semnat între Republica Moldova și Uniunea Europeană la 23 noiembrie 2017. În acest sens, solicit Guvernului să-mi fie prezentată informația privind îndeplinirea condițiilor acestuia. Or, cele 28 de condiții sînt și cauza de bază pentru acordarea Republicii Moldova ajutorului macrofinanciar, pe care îl așteaptă țara, de care avem nevoie.

A doua întrebare adresată Guvernului, de fapt, ministrului afacerilor interne ține de informația care a fost plasată de doamna Alina Matei pe una din rețelele de socializare despre faptul că mama dumneaei, cîteva zile în urmă, a fost agresată, la piața agricolă din orașul Anenii Noi, de către un polițist.

Este vorba despre faptul că acest polițist colecta bani de la cetățenii care își realizau produsele agricole pe care dumnealor le cresc în gospodăriile proprii.

Pe lîngă faptul că acesta a solicitat bani inclusiv de la dumneaei, la refuzul doamnei, polițistul a bruscăt-o. Doamna s-a adresat și a solicitat ca să fie întreprinse măsurile pentru a-i apăra demnitatea, onoarea, dar și drepturile acesteia.

Solicit ministrului afacerilor interne, domnului Jizdan, să se documenteze dacă această informație se confirmă ori nu. În cazul cînd informația se va confirma, solicit să fie întreprinse măsurile de rigoare în privința polițistului respectiv, eventual, a conducerii Poliției municipale, dar și a Comisariatului de Poliție sau Inspectoratului Teritorial de Poliție, pentru că aceasta vorbește despre lipsa de organizare, lipsa de control. Și cel mai grav, atunci cînd reprezentantul statului, polițistul, agresează un cetățean și e vorba, de fapt, de lucruri foarte urîte, atunci noi trebuie să ne implicăm și trebuie să fie luate cele mai drastice măsuri pentru a demonstra cetățenilor că, de fapt, statul este cel care trebuie să-i apere pe cetățeni.

Mulțumesc.

Răspunsurile, de fapt, vă rog să fie în scris, dar și în plenul Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Țap.

Întrebări nu-s.

Vă rog, vă invităm la tribuna principală cu declarația.

Domnule Țap,

Poftim.

Domnul Iurie Țap:

Declarație privind activitatea autorităților statului în vederea recuperării activelor bancare fraudate.

Ieri a avut loc o conferință de presă a autorităților competente ale statului care au lansat Strategia de recuperare a mijloacelor financiare sustrase din „Banca de Economii”, „Banca Socială” și „Unibank”.

Mai întâi, vom menționa faptul că la 13 septembrie 2017 Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat o decizie de a pune la dispoziția Republicii Moldova asistență macrofinanciară pînă la 100 milioane de euro, care cuprinde o facilitate de împrumut de pînă la 60 milioane de euro și o facilitate de grant pînă la 40 milioane de euro.

Importanța acestui suport este una deosebită, or, Primul-ministru de mai multe ori a vorbit despre faptul că acest ajutor se așteaptă la sfîrșitul anului 2017, ulterior, se vorbea despre începutul anului 2018 – pînă în prezent întrebarea nu are un răspuns clar.

Vom mai menționa faptul că Memorandumul de înțelegere a fost semnat la 23 noiembrie 2017, ratificat la 15 decembrie 2017, iar publicat, adică a intrat în vigoare la 12 ianuarie 2018.

Și atenție, stimați cetățeni!

Strategia de recuperare apare... este lansată la 6 luni de zile de la intrarea în vigoare a acestui memorandum. Putem oare vorbi despre o abordare serioasă din partea Guvernului, din partea autorităților competente ale statului, pentru a soluționa în esență problema ori, de fapt, sîntem în prezența unei mimări, pentru că, de fapt, aceasta ne-o demonstrează faptele.

Strategia este axată pe așa-numitele credite neperformante, fără de acoperire. Vizează două perioade: 2007–2012 și a doua perioadă 2012–2014 și atenție! Însăși la denumirea Strategiei de recuperare care este a mijloacelor financiare sustrase din „Banca de Economii”, „Banca Socială” și „Unibank”.

În acest sens, vreau să atenționez Procurorul General care a fost prezent la această conferință, responsabilii de la Procuratura Anticorupție, dar și directorul Centrului Național Anticorupție, că în Memorandum se vorbește, de fapt, Acțiunea 23, citez: „Pentru a se recupera în Moldova activele de la „Banca de Economii”, „Unibank” și „Banca Socială” transferate în mod fraudulos în afara țării, vor fi realizate progrese substanțiale în implementarea de către autorități a Strategiei de recuperare a activelor fraudate”. Deci este vorba de o acțiune concretă, este vorba despre transferul în afara Republicii Moldova, este vorba despre luna

noiembrie 2014. Și în acest sens, Acțiunea 23 obliga autoritățile moldave să pregătească și să transmită Parlamentului un raport privind progresele înregistrate. Deci la 6 luni de zile de la intrarea în vigoare a acestui memorandum constatăm că, de fapt, lucrul așa și nu s-a început, iar strategia, de fapt, este una care nu răspunde la acest subiect, este, de fapt, o fumigenă care vine să distragă atenția cetățenilor, dacă vreți, de fapt, să mimeze această luptă cu corupția și returnarea fondurilor fraudate.

Voi atrage atenție la comunicatul care a fost publicat de către... la sfârșitul Summit-ului din 3-4 mai 2018 al Consiliului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană. Citez: „Uniunea Europeană a subliniat necesitatea urgentă de a progresa într-o anchetă și urmărire penală cuprinzătoare, imparțială și eficace cu privire la fraudă bancară din 2014”. Deci atenționez – fraudă bancară din 2014, anchetă și urmărire penală cuprinzătoare. Deci ea nu a fost cuprinzătoare, imparțială, deci ea a fost nu... a fost parțială și nu imparțială și eficace. De fapt, nu a răspuns la întrebare, nu a dat roade.

Iată de ce Uniunea Europeană... citez: „Uniunea Europeană a reiterat importanța procedurii într-o manieră decisivă și transparentă în vederea recuperării fondurilor deturnate și aducerea tuturor celor responsabili în fața justiției, indiferent de afilierea lor politică”. Ceea ce înseamnă că nu toți cei responsabili de această fraudare au fost anchetați, nu au fost urmăriți penal și nu au fost aduși în fața justiției. Iată deci care este situația reală.

Or, ceea ce s-a întâmplat ieri, de fapt, este o manipulare crasă și nu răspunde la problema memorandumului. Credeți oare că partenerii noștri de dezvoltare nu sînt capabili să discearnă? Și atunci cum arată Republica Moldova? Cum arată guvernarea din Republica Moldova? Urît de tot. Pentru că, de fapt, au fost afectate interesele cetățenilor. Or, anual din bugetul de stat sînt plătite circa 700 de milioane de lei pentru deservirea acestei garanții, mai bine-zis, datorii publice pe care și-a asumat-o Guvernul.

Voi mai preciza. Trei ani în urmă, la 7 mai 2015, Procurorul General de la tribuna Parlamentului în cadrul audierilor spunea, citez: „Va trebui evaluată și activitatea factorilor de decizie care au promovat sau adoptat actele legislative și deciziile care au permis alocarea unor resurse financiare și asumarea garanției publice”. Au trecut 3 ani de zile. Ce s-a întâmplat, domnule Procuror General și cei de la Procuratura Anticorupție, dar și Centrul Național Anticorupție?

După 3 ani de zile, de fapt, nu s-a întâmplat nimic. Iată de ce din partea Frațiunii Partidului Liberat Democrat afirmăm faptul că lansarea acestei strategii, de fapt, nu corespunde obiectivului propus în memorandum și nu va conduce la soluționarea problemei.

Și revin la poziția Uniunii Europene, citez: „Lipsa de progres în acest sens ar putea submina eforturile anticorupție, în general”, au atenționat

oficialii europeni. Noi vom atenționa cetățenii și vom fi cu ochii pe guvernare și vom insista ca fraudă bancară să fie cercetată, să fie examinată așa cum prevede cadrul legal, așa cum este prevăzut în acest memorandum de înțelegere pe care Guvernul și l-a asumat și trebuie să-l ducă la bun sfârșit. Sîntem siguri că cetățenii vor ști să discearnă și să dea notă guvernării așa cum o merită.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Stimați colegi,

Ședința este închisă.

Mîine – la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 13.51.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului*